

ADALET ve KALKINMA PARTISI T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 04.10.2005
Sayı : 960

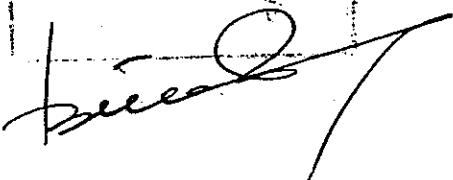
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte
sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayhan Sefer ÜSTÜN
Sakarya Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tarih	04.10.2005
Sayı	960
İşin Adı	-Anayasa Kan.
İşin No	03.01.2906 2/668
İşin Durumu	1/15/13

Genel Gerekçe

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 50. maddesinde;

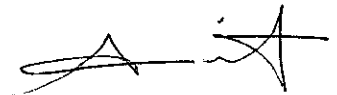
"Seçim zamanında, genel yollar üzerinde, mabetlerde, kamu hizmeti görülen bina ve tesislerde ve ilçe seçim kurulunca gösterileceklerden başka meydanlarda toplu olarak sözlü propaganda yapılması yasaktır.

İlçe seçim kurulları, gidiş - gelişi bozmayacak ve pazarların kurulmasına engel olmayacak surette toplantıların genel olarak yapıldığı ve varsa elektrik tesisatı olan yerleri seçmek sureti ile hangi meydanlarda toplu olarak sözlü propaganda yapılabileceğini tespit ederler.

Siyasi partilerin toplu olarak sözlü propaganda yapmak için müracaatları üzerine, toplantı, meydan, gün, sıra ve saatlerini ilçe seçim kurulu ad çekme ile belirtir ve ilgililere tebliğ eder. Bağımsız adaylar için de aynı suretle haftada bir gün ayrılır.

Açık yerlerde, güneş battıktan doğuncaya kadar toplu olarak, sözlü propaganda yapılamaz." Hükümleri getirilmiştir.

Ülkemizin coğrafi yapısı bakımından çok geniş sınırlar ve çetin fiziki şartlar içermektedir. Bir çok ilimizin sınırları Avrupa'da bulunan devletlerden daha geniş olması ve doğal şartların zor olması nedeni ile seçim çalışması yürüten adaylar, seçim bölgelerinde ki seçmenlere ulaşmakta zorlanmakta ve istekleri dışında seçim kanuna muhalefet etmektedirler.

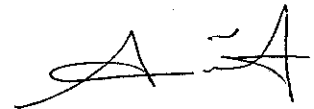

Ülkemizin en doğu ucu ili en batı ucu arasında 45 dakikalık zaman farkı bulunmaktadır. Ülkemiz genelinde yapılan ister genel milletvekili seçimleri olsun isterse, Yerel seçimler olsun ya sonbahar ya da ilkbahar aylarında yapılmaktadır. Seçim yasaklarından olan propaganda vb. yasaklar güneşin batışı olan saat 16:00 - 17:00 gibi yürürlüğe girmektedir. Zor doğa şartlarında seçim çalışması yapan adaylar bu saatlerde ya yolda olmakta ya da konuşma yapıyor olmaktadır. Bu durum sonucunda adaylar istekleri dışında yasa önünde suçlu duruma düşmektedirler.

Ülkemizde son yıllarda demokratikleşme yönünde büyük adımlar atılmıştır. Avrupa Birliğine üye ülkelerin vatandaşlarının sahip oldukları demokratik hakları Türkiye Büyük Millet Meclisince çıkarılan kanunlar ile vatandaşlarımıza da kazandırılmıştır.

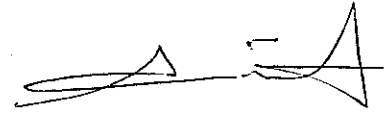
Avrupa Birliğine üye ülkelerinden Fransa, İngiltere ve Almanya'nın seçim kanunları incelendiğinde bu ülkelerde propaganda ile ilgili bir zaman sınırının olmadığı görülmektedir. Yine A.B.D. seçim kanunlarına baktığımızda her hangi bir sınırlama yoktur.

2002 yılının Kasım ayında yapılan genel seçimler sonucunda milletvekili olarak seçilerek Türkiye Büyük Millet Meclisi gelen adaylar hakkında da; yukarıda değinilen nedenlerden ve 298 sayılı kanunu 50 / 4 maddesi gereğince Cumhuriyet Savcılığınca suç duyurusunda bulunulmuş ve halen Anayasa Komisyonunda görüşülen 52 dosya mevcuttur. Bu durum komisyonda bekleyen dokunulmazlık ile ilgili dosyaların nerdeyse 1/3' ni kapsamaktadır.

Yasal olarak fazla bir yaptırımı olmayan bu suç yüzünden hem Adalet Bakanlığının hakim ve savcılarının hem de mahkemelerin iş yükünün artmasına neden olmaktadır. Ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisinin iş yükünü artırdığı gibi bu suçtan ötürü dokunulmazlığı kaldırılması için fezleke hazırlanan milletvekilleri toplum önünde rencide edilmekte ve konu bazı kesimlerce çarpıtılmaktadır. Sonuçta milletvekillerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi saygınlığına gölge düşmektedir.

Bütün bu sebeplerden dolayı 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununda yer alan propaganda saatinin güneş batımında biter hükmünün saat 23:00 olarak değiştirilmesinin adaylara sunacağı imkan ile birlikte; mahkemelerimizin değerli üyelerinin zamanın daha nitelikli kullanılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca TBMM açılır açılmaz bir kısım milletvekillerinin suçlu duruma düşmekten kurtaracak ve Milli Meclisimiz ile milletvekillerinin saygınlığının artmasına neden olacaktır.

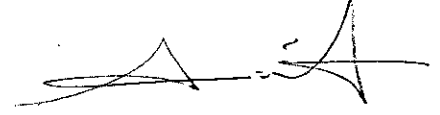

Madde Gerekçeleri

MADDE1.- 298 sayılı kanunda yapılacak değişiklik; demokratikleşmeye katkı sağlayacağı gibi mahkemelerin iş yükünün hafiflemesine ve aynı zamanda Milletvekilleri ve Türkiye Büyük Millet Meclisi' nin saygınlığının korunmasını sağlayacaktır.

MADDE 2.- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3.- Yürütme maddesidir.

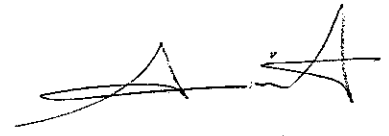
**SEÇİMLERİN TEMEL HÜKÜMLERİ VE SEÇMEN KÜTÜKLERİ
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUNUN TEKLİFİ**

MADDE1.- 26.04.1961 tarihili ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 50nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

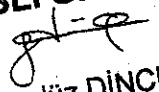
" Açık yerlerde saat 23:00 ten ertesi gün güneş doğuncaya kadar toplu olarak, sözlü propaganda yapılamaz.

MADDE 2.- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğü girer.

MADDE 3.- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü